

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2157	Κυρ. Τελώνου & Φαρισαίου (Λουκ. 18,10-14) 17 Φεβρουαρίου 2019	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

«Ἀναβαίνωμεν!»

«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι» (Λουκ. 18,10)

Ἡ ζωὴ αὐτῆ πού ζοῦμε ἐδῶ, ἀγαπητοί μου, εἶνε ζυμωμένη μὲ δάκρυα. Κανείς ἐν τούτοις δὲν μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ, ὅτι ἔχει καὶ ὠρες χαρᾶς, μὲ τὴ διαφορά ὅτι **χαρὰ ἀπὸ χαρὰ διαφέρει**. Χαρὰ τοῦ φιλαργύρου π.χ. εἶνε τὸ κέρδος, χαρὰ τοῦ φιλοδόξου τὰ ἀξιώματα, χαρὰ τοῦ σαρκολάτρου ἡ ἡδονή, χαρὰ τοῦ φιλάθλου ἡ νίκη τῆς ομάδος του, χαρὰ τῆς νέας οἱ ἀρραβῶνες καὶ ὁ γάμος της...· θὰ ἐμάκρανε πολὺ ὁ λόγος ἂν ἤθελα νὰ σᾶς παρουσιάσω ὅλο τὸ δειγματολόγιο τῆς ἐγκοσμίου χαρᾶς.

Ἄν ὅμως φύγουμε ἀπὸ τὸν κόσμον μὲ τὴ διαφθορά του καὶ πᾶμε ἐκεῖ πού ἔζησαν καὶ ζοῦν ἅγιοι ἄνθρωποι καὶ τοὺς ρωτήσουμε, ποιά εἶνε ἡ ὥρα πού τοὺς δίνει χαρὰ, θὰ μᾶς ποῦν, ὅτι αὐτὴ εἶνε **ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς**, ὅταν γονατίζουν μπροστὰ στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ λένε «Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ» (Λουκ. 18,13).

Ἀκριβῶς τὴ χαρὰ αὐτή, πού δοκιμάζει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὸ Θεὸ καὶ τὴν προσευχή, μᾶς περιγράφει σήμερα τὸ ἱερὸ εὐαγγέλιο. Οἱ πρῶτες λέξεις του εἶνε «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν...» (ἐ.ἀ. 18,10). Δὲν θὰ ἐξηγήσω ὅλο τὸ εὐαγγέλιο· θὰ ρίξω ἕνα βλέμμα μόνο στὶς πρῶτες αὐτὲς λέξεις του καὶ θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας ἰδίως στὴ λέξι «**ἀνέβησαν**». Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται νὰ μὴ ἔχη κάποια σημασία, ἀλλ' ἐὰν ἐμβαθύνουμε στὴν ἔννοιά της, θὰ συλλάβουμε τὸν πολύτιμο μαργαρίτη· ἔκτακτα νοήματα, ὑπέροχες σκέψεις, εὐγενῆ συναισθήματα, πού περικλείει ἡ λέξις αὐτή.

***

Τί σημαίνει «**ἀναβαίνω**»; Ἄν βρίσκεσαι στὸ ὑπόγειο μιᾶς **πολυκατοικίας** καὶ θέλεις νὰ πᾶς στὸν τελευταῖο ὄροφο, χρησιμοποιεῖς τὴ σκάλα ἢ τώρα καλύτερα τὸ ἀσανσέρ· πατᾶς ἕνα κουμπὶ καὶ ἀνυψώνεσαι στὸν 7ο, τὸν 8ο, τὸν 10ο ὄροφο· ἢ, ἂν εἶσαι στὴ Νέα Ὑόρκη, στὸν 100ὸ ὄροφο τοῦ **οὐρανοξύστου**.

Τί σημαίνει «**ἀναβαίνω**»; Κοιτάζω ψηλά, βλέ-

πω τὴ χιονισμένη τώρα **κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ**, π.χ. τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἕνας πόθος μὲ τραβάει νὰ βρεθῶ κ' ἐγὼ ἐκεῖ. Γίνομαι λοιπὸν ὀρειβάτης καὶ φτάνω σὲ ψηλὲς κορυφές.

Τί σημαίνει «**ἀναβαίνω**»; Βλέπω στὸν **οὐρανὸ** τὰ σύννεφα, βλέπω στὸ **διάστημα** τὴ σελήνη καὶ τὰ ἄστρα, καὶ μιὰ μυστηριώδης νοσταλγία μὲ ἐλκύει πρὸς τὰ ἐκεῖ. Γιατί ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε πλασμένος γιὰ ἐδῶ κάτω στὴ γῆ· εἶνε πλασμένος γιὰ τὰ οὐράνια. «Ἄνω **σχῶμεν τὰς καρδίας**», ὅπως λέει ἡ Ἐκκλησία μας στὴν θεία λειτουργία. Ἔτσι πολλοὶ γίνονται ἀεροπόροι καὶ πετοῦν στὰ ὕψη μὲ ἀεροπλάνο, ἢ κάποιιο γίνονται ἀστροναῦτες καὶ ταξιδεύουν μὲ διαστημόπλοιο νὰ φτάσουν στὴ σελήνη καὶ πιὸ πέρα.

«Ἄναβαίνω» λοιπὸν ἢ στὸν τελευταῖο ὄροφο, ἢ σὲ μιὰ ψηλὴ κορυφὴ, ἢ στὸν οὐρανό, ἢ στὸ διάστημα. Παραπάνω; **ὑπάρχει παραπάνω**; Ἄχ, ἀδελφοί μου, πῶς ἡ ζωὴ αὐτὴ μᾶς ἔκοψε τὰ φτερά! Ἄν εἶχαμε ψυχρὲς θερμῆς, ἂν ἀγαπούσαμε φλογερά τὸν Κύριο, θὰ βλέπαμε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ ν' ἀνεβῆ ἀκόμη ψηλότερα, νὰ πλησιάσῃ τὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ. «**Οἱ τὰ χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες...**» (θ. Λεϊτ.)! Τὴν ὥρα πού προσευχομάστε, ἀναβαίνουμε. Καὶ τὸ ἱερὸ κείμενο λέει· «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν...». Ποῦ «**ἀνέβησαν**»; Πῆγαν, μὲ τὴν προσευχή, ν' ἀνεβοῦν **στὸν οὐρανό**. Ὁ ἕνας ὅμως ἀπ' αὐτοὺς γλίστρησε καὶ ἔπεσε στὸν ἄδη.

Οἱ ἀρχαῖοι, καὶ πρὸ Χριστοῦ ἤδη, ἔχτιζαν τοὺς **ναοὺς των στα ψηλῶματα**. Καὶ οἱ Ἰσραηλίτες ἔχτισαν γιὰ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ τὸ ναὸ τοῦ Σολομώντος ἐπίσης σὲ ὕψωμα, στὸ ὄρος Σιών. Γι' αὐτὸ ἐδῶ λέει, ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ ἄνθρωποι «**ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι**» (Λουκ. 18,10)· ξεκίνησαν ἀπὸ τὰ σπίτια τους χαμηλὰ καὶ ἀνέβηκαν στὸ ναὸ πού ἦταν ψηλά.

Ἡ πατρίδα μας, ἡ ἀρχαία Ἑλλάδα, πού ἀνεκαθεν διακρινόταν γιὰ τὴ θρησκευτικότητά της, ἔχτισε τὸ ναὸ τοῦ Παρθενῶνος ἐπάνω στὴν Ἀ-

κρόπολι. Ἐπειτα στὴν χριστιανικὴ Ἑλλάδα οἱ πρόγονοί μας ἔχτιζαν ἐκκλησίες, π.χ. τοῦ Προφήτου Ἡλία, σὲ κορυφές. Καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἀγωνιστοὶ τοῦ Εἰκοσιένα ἔχτισαν στὸ Λυκαβητό, στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου· γιατί μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἁγίων ἐλευθέρωσαν τὴ γωνιά αὐτὴ ποὺ ζοῦμε τώρα.

Ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς εἶνε **πάντοτε ὥρα ἀναβάσεως**, ἀνυψώσεως. Ἀκόμα καὶ ἂν ὁ ναὸς εἶνε χτισμένος ὄχι ψηλὰ ἀλλὰ χαμηλά, καὶ πάλι ἀρμόζει τὸ ῥῆμα «ἀναβαίνω». Ἄν μπῆς στὴν ἐκκλησιὰ μὲ πίστι, σὲ παίρνουν φτερὰ ἀγγέλων καὶ σὲ ὑψώνουν· φθάνεις σὲ ἓνα «ὑψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς» (Ἀκάθ. ὕμν. Α3α).

Ναί, ἀδελφοί μου, ἔχουμε ἀποδείξεις, ὅτι ἡ προσευχὴ ἀνεβάζει σὲ τέτοιο ὕψος. Διαβάστε τὴν **ἁγία Γραφή**, Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, τοὺς βίους τῶν ἁγίων, νὰ δῆτε τὴ **δύναμι τῆς προσευχῆς**. Θὰ δῆτε, ὅτι ὁ προφήτης Δανιὴλ προσευχήθηκε μέσα στὸ λάκκο καὶ τὰ πεινασμένα λιοντάρια ἔγιναν ἡμερὰ ἀρνάκια (βλ. Δαν. 6,16-24· Βῆλ. 31-42). Θὰ δῆτε, ὅτι ὁ προφήτης Ἰωνᾶς ἐβόησε προσευχόμενος, ἔκανε ἐκκλησιὰ τὴν κοιλιὰ τοῦ κήτους, καὶ τὸν ἔσωσε ὁ Κύριος (βλ. Ἰων. κεφ. 2). Θὰ δῆτε, ὅτι οἱ Τρεῖς Παῖδες μὲ τὴν προσευχὴ τους μετέβαλαν σὲ δροσιὰ τὴ φλόγα τῆς καμίνου καὶ σώθηκαν (βλ. Δαν. 3,19-23· Προσευχὴ καὶ Ὑμνος).

Διαβάστε ἀκόμα σελίδες ἀπὸ τὴν **ἱστορία τῆς πατρίδος μας**, παλαιὰ καὶ νεώτερη, νὰ δῆτε τί θαύματα ἔκαναν οἱ Ἕλληνες μὲ τὴ δύναμι τῆς προσευχῆς. Στὸν βίο π.χ. τῆς ἁγίας Φιλοθέης (19 Φεβρ.) βλέπουμε τί κατῶρθωσε μέσα στὴν Ἀθήνα μιὰ γυναίκα μὲ μεγάλα ἰδανικά, μὲ πίστι στὸ Θεὸ καὶ ἀγάπη στὴν πατρίδα· πῶς συγκέντρωνε κοντὰ τῆς τοὺς ἀδύναμους σὲ νυχτερινὲς δεήσεις. Ουμηθῆτε οἱ γεροντότεροι κι ὅταν μᾶς βομβάρδιζαν ἰταλικά, γερμανικά κ' ἐγγλέζικα ἀεροπλάνα, καὶ οἱ σειρήνες σφύριζαν, πῶς ἔτρεχαν ὅλοι στὰ καταφύγια, καὶ ἐκεῖ κάτω ἄκουγες προσευχὲς μὲ δάκρυα «Παναγία, σῶσε μας», «Χριστέ, ἐλέησέ μας»...

Ναί, ἀδελφέ μου. Μπορεῖ νὰ ᾽σαι μέσ' στὴ φυλακὴ - στὸ μπουντροῦμι, ἢ μέσα σὲ ὄρυγμα στὴν πρώτη γραμμὴ, ἢ μέσα σὲ ὑποβρύχιο κάτω ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, ἢ νὰ ᾽σαι πάνω στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου, ἢ νὰ σ' ἔχουν στὸ χειρουργεῖο, ἢ σ' ὁποιαδήποτε ἄλλη περίστασι· **παντοῦ μπορεῖς νὰ προσεύχεσαι**. Ὅταν προσευχηθῆς μὲ πόνου, τότε ἔρχονται ἄγγελοι, σφουγγίζουν τὰ δάκρυά σου, παίρνουν τὴν προσευχὴ σου, τὴν ἀνεβάζουν ψηλά, **σ' ἀκούει ὁ Θεός!**

* * *

Τέτοια προσευχὴ, ἀδελφοί μου, ἦταν κι αὐτὴ ποὺ ἔκανε ὁ τελώνης τοῦ σημερινοῦ εὐαγ-

γελίου. Μιὰ προσευχὴ ζυμωμένη μὲ πόνου καὶ προπαντὸς μὲ ταπεινώσι, ἔχει μεγάλη δύναμι. Διαφορετικὰ δὲν εἰσακούεται, ἀποδοκιμάζεται. Ἀπόδειξις ὁ φαρισαῖος, σύμβολο καὶ ἐνσάρκωσις τοῦ ἐωσφορικοῦ πνεύματος. Πῆγε μπροστά, στάθηκε στὴ μέση σὰν κυπαρίσσι ἀλύγιστο, καὶ ἔλεγε· Μὲ βλέπεις, Θεέ; ὅλα τὰ κακὰ τὰ κἀνὴ ὁ ἄλλος, **ἐγὼ ὅλα τὰ καλά**· νηστεύω, προσεύχομαι, ἐλεῶ· πλήρωσέ με λοιπόν... (Αὐτὸ τὸ ἐγὼ μᾶς ἔφαγε· αὐτὸ διέλυσε οἰκογένειες καὶ κοινωνίες, γιατί ὁ καθένας ἔχει τὴν ἀξίωσι οἱ ἄλλοι νὰ πέσουν νὰ τὸν προσκυνήσουν). Ὁ φαρισαῖος εἶχε τὴν ἀξίωσι νὰ τὸν πληρώσουν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς τὸν ἀποδοκίμασε· **ἡ προσευχὴ του δὲν πῆγε ἐπάνω, ἔπεσε κάτω στὴ γῆ**.

Ἡ ἄλλη προσευχὴ, ἐνὸς ταπεινοῦ ποὺ διέπραξε πολλές ἀμαρτίες ἀλλὰ εἶχε συναίσθησι τῆς ἀμαρτωλότητός του καὶ βαθειὰ μετάνοια, **ἀνέβηκε στὸν οὐρανὸ** μὲ φτερὰ ἀγγέλου. Γιατὶ αὐτὸς μπῆκε στὸ ναὸ μὲ τὰ μάτια κάτω, μὲ βαθὺ αἶσθημα ταπεινοφροσύνης.

Πάρτε ὅλες τὶς δικές μας προσευχές, τὰ «**Κύριε, ἐλέησον**» κλήρου καὶ λαοῦ, καὶ στύψτε τα· δὲν θὰ φτειάξετε τὸ «**Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ**». Λίγες κουβέντες, λίγα λόγια. Αὐτὴ ἡ μικρὴ προσευχὴ, ζυμωμένη μὲ τὸ δάκρυ, τὸν πόνου καὶ τὴν ταπεινώσι, ἔγινε μιὰ σκάλα ποὺ ἔφτασε μέχρι τὸν οὐρανὸ.

Δὲν ὑπάρχει, ἀδελφοί μου, πιὸ μεγάλη δύναμι ἀπὸ τὴν καθαρὴν προσευχὴ. **Προσεύχεσθε!** Προσεύχεσθε ἀντρόγυνα γιὰ νὰ ᾽χετε ὁμόνοια, προσεύχεσθε γονεῖς γιὰ τὰ παιδιά σας, προσεύχεσθε μικροὶ - μεγάλοι γιὰ ὅλα.

Ἀπὸ σήμερα ἀνοίγει τὸ Τριώδιο, τὸ ἱερὸ βιβλίο. Ὁ κόσμος τὸ ὑποδέχεται μὲ ἀμαρτία, ἀσέβεια, ἀκολασία· ἡ Ἐκκλησιὰ μᾶς καλεῖ νὰ τὸ δεχτοῦμε μὲ τὸ «**Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας**» μὲ νηστεία, κατάνυξι, ἀνάτασι ψυχῆς. Διαρκεῖ 10 βδομάδες, 70 μέρες, 1680 ὥρες.

Σήμερα εἶνε ἡ πρώτη Κυριακὴ. Μπροστά μας εἶνε μιὰ σκάλα οὐρανοδρόμος, ἓνα πνευματικὸ ἀσανσέρ. **Ἐμπρὸς ν' ἀνεβοῦμε πρὸς τὰ ὕψη!** ν' ἀνεβοῦμε ὡς ἄνθρωποι, ὡς Ἕλληνες, ὡς Χριστιανοί. Νὰ ζήσουμε ἔστω λίγες ὥρες μὲ τὸ δάκρυ τοῦ σταυροῦ, τὴ μνήμη τῶν κεκοιμημένων μας, τὸν πόνου τῆς πατρίδος.

Τὸ Τριώδιο ἀνοίγει μὲ τὴν ταπεινὴν προσευχὴ τοῦ τελώνου. **Θὰ κλείσῃ** τὸ Μέγα Σάββατο, ὅταν ὁ ἱερεὺς κρατώντας κἀνιστρο μὲ δαφνόφυλλα θὰ τὰ σκορπᾷ λέγοντας· «**Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν...**» (Ψαλμ. 81,8). Ἔτσι νὰ φθάσουμε καὶ νὰ ἐορτάσουμε τὰ σεπτὰ πάθη καὶ τὴν ἔνδοξο ἀνάτασι τοῦ Κυρίου· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**